

*Prijemné prežitie
Vianočných sviatkov
a šťastný nový rok 2016
Vám želá Redakcia*

Aktuality

**...v našej obci sa potvrdil fakt
menej tarifnej vzdialenosti
inkriminovaných zastávok...**

strana 2

Škola

**Máloktorý šport tak všestranne
rozvíja základné funkcie ľudské-
ho organizmu ako plávanie...**

strana 7

ŠTIAVNICKÉ TO I TO

ČASOPIS OBCE LIPTOVSKÁ ŠTIAVNICA

toito.liptovskastiavnica.sk

ROČNÍK XVII, ČÍSLO 4

DECEMBER 2015

NEPREDAJNÉ

Editoriál

Dušan Lauko

V týchto slávnostných chvíľach a okamihoch, ktoré za pár dní nastanú a v okamihu radostných vianočných sviatkov sa Vám chcem týmto úvodníkom prihovoriť nielen ako Váš starosta, ale aj ako kandidát na poslanca Národnej rady SR v blížiacich sa parlamentných voľbách. Všetci dobre viete, že moje srdiečko i povaha smerujú skôr k národnostným silám a nie k ľavicu a ani pravici. Tí, ktorí ma poznáte viete, že národniarom som už dlhší čas. Avšak členom strany som sa stal až vtedy, keď stranu zobral do rúk náš súčasný predseda JUDr. Andrej Danko. Starší mnohokrát tvrdíte, že politika je panské huncútstvo a nikdy z nej obyčajný človek nemal žiadny mimoriadny ošoh. Súhlasím s Vami až do tej chvíle, kedy by sme prišli k záveru a možno aj k skutočnosti, že keby krajinu neriadili politické strany a hnutia, kto by ju asi spravoval. Nakoľko naša krajina nie je kráľovstvom ani monarchiou, pravdepodobne by ju spravovali naši finanční žraloci v podobe oligarchov a im podobným. A to by asi tiež nebola tá správna cesta, ktorú si my všetci nevieme predstaviť. Moje rozhodnutie stať sa národniarom možno pramení z presvedčenia, že krajina ako je Slovensko si zaslúži čestné miesto medzi ostatnými krajinami Európy. Slovenská národná strana je stranou, ktorá zastrešuje širokú vrstvu občanov od lekárov až po robotníkov a hlavne robí národnostnú, kresťanskú a sociálnu politiku. Byť politikom v dnešnej dobe nie je jednoduché. Mnohí občania aj nás prostých a komunálnych politikov hádzajú do jedného vreca s tými, ktorí tú špinavú politiku robia. Nie o tom však chcem písať. Chcem z mojej pozície poukázať na to, čo a ako komunálny politik vidím v našom regióne. Pravidelne sa stretám hlavne so starými občanmi, ktorí sa sťažujú, že aj napriek tomu, že majú dve – tri

vnúťatá im nemá kto urobiť jeden stravec, nemá im kto pokosiť malú záhradku za domom alebo urobiť malý nákup v obchode. Mnoho mladých ľudí nadáva na spoločnosť, na štát, ale keď si spätne zoberieme práve by mohli tú spoločnosť a štát zmeniť. Mnohí sa sťažujeme, a bohužiaľ realita je taká, že v štáte sa rodí čoraz menej detí. Pravdou je aj to, že štát na výchovu dieťaťa nedá všetko, čo je preňho potrebné. Na druhej strane naše staré matky a mamy, neraz v ťažkých podmienkach vychovali tri, štyri a mnohokrát aj viac detí bez akýchkoľvek príspevkov a pomoci od štátu. Viem aj to, že dnes je doba iná. Mladí ľudia, keď sa zoberú, alebo žijú len na múčnu knižku, najprv túžia po krásnom dome, potom po veľkom aute, psíkovi a možno, keď budú mať štyridsať zatúžia po dieťatku. Nechcem všetko vidieť úplne pesimisticky. Na druhej strane máme mladé páry, ktoré vychovávali dve, tri, štyri detičky bez akýchkoľvek problémov. Mnohí si poviete, že ako to súvisí s mojou kandidátúrou a podporou SNS. Chcem povedať, že mi stále chodia po rozume myšlienky, že naša spoločnosť sa rúti do neznáma, kde nás nečaká nič dobrého. Kladiem si otázku, či by nebolo lepšie zatiahnuť ručnú brzdu. Dnešný uponáhľaný svet nás núti čoraz viac sa naháňať za hmotnými vecami a mnohokrát nám chýba to základné – troška duchovna a troška pokoja.

Vážení Štiavničania, občania, priatelia.

Za chvíľu začne tá krásna chvíľa, kedy všetci zasadneme za štedrovečerný stôl a navzájom si budeme bližší a milší. V tejto nádhernej chvíli si spomeňte aj na ľudí, ktorí z rôznych dôvodov nemôžu stráviť najkrajšie sviatky roka v spoločnosti svojich blízkych. Chcem Vám popriať aby ste zvládli predvianočný zhon s ľahkosťou a v pohode. Samotné vianočné sviatky v radosti a pokoji v kruhu svojich blízkych. Do Nového roka 2016 hodne zdravia a úspechov.

Zo zasadnutí OZ

Kultúrny dom, alebo telocvičňa

Zasadnutie obecného zastupiteľstva obce Liptovská Štiavnica sa konalo dňa 22. 10. 2015.

Z prerokovaných skutočností

• Daniela Synaková, L. Štiavnica, podala žiadosť, aby sa Kultúrny dom v obci vy-

užíval ako telocvičňa pre občanov (s plateným hodinovým nájomom).

Starosta obce navrhol, aby si manželka Synakovci zobrali Kultúrny dom do prenájmu a oni sa starali o jeho prenajímanie, s čím však p. Synaková nesúhlasila.

Hoci nie je Kultúrny dom v obci celkovo vhodný na športovú činnosť a aj kúrenie v zime je finančne náročné, poslanci nemali proti návrhu výhrady. Potrebný je však správca, ktorý by sa o nájom staral.

Pokračovanie na str. 2

Kľučiny už majú zavedený miestny rozhlas

Pokračovanie zo str. 1

- Ing. František Belko, Chalúpký u babky prišiel (s odôvodnením potreby technického priestoru - skladu) s myšlienkou vybudovať skladový domček na pozemku parc. CKN č. 830/1 (vo vlastníctve obce), ktorý má v prenájme Dedinka pod Salatínom, Lipt. Štiavnica. Ide o priestor, kde je umiestnený billboard, doterajší nájom je 300 €/rok, nový navrhnutý nájom je 400 €/rok. Diskusia skončila návrhom, aby bol vypracovaný vizuálny náhľad riešenia, po ktorom poslanci rozhodnú.
- Žiadosť Viery Cibulovej, L. Štiavnica, o navýšenie ochrannej siete na miestnom futbalovom ihrisku, ktorý susedí s jej pozemkom a prekopnuté lopty ničia jej úrodu. Obecné zastupiteľstvo (ďalej OZ) sa situáciou bude zaoberať pri tvorbe nového rozpočtu obce.
- Vybudovaný bol bezdrôtový rozhlas na Kľučiny v cene 6360 €.
- Žiadosť Mgr. Ivany Bebjakovej, rod. Čučvarovej, Ludrová o odpredaj podielu obce Liptovská Štiavnica parcely č. 791/2, k. ú. Ludrová. Hlavná kontrolórka pripraví návrh na možný predaj.
- Žiadosť o odkúpenie pozemku parc. CKN 942/3 o výmere 80 m² firmou Husárik, s.r.o., Nitra, konateľ Nina Vajlingová. Poslanci OZ neodporúčajú predaj predmetného pozemku.
- Róbert Pavelka, L. Štiavnica používa obecnú parcelu CKN č. 942/3 na svoje súkromné účely, preto OZ ukladá

povinnosť stavebníkovi konateľovi X-TEAM Slovakia, s. r. o. Róbertovi Pavelkovi vypratať tento priestor do 10.12.2015.

- OZ schvaľuje 5 dvojčlenných hliadok Pžiarnej ochrany na preventívne kontroly fyzických osôb a právnických osôb v obci pred zimným vykurovacím obdobím v zložení Michal Ondrejka, Michal Ondrejka, Roman Kostolný, Andrej Fliega, Ivan Ondrejka, Lukáš Ondrejka, Richard Otiepa, Matúš Sviežený, Marek Domiter, Andrej Kostolný. Prehliadky sa uskutočnili v mesiaci november 2015.

zef Záž, Mgr. Branislav Gejdoš, Ing. Emil Jamrich a Eva Michalíková, ktoré bolo odsúhlasené už v minulosti, avšak k úplnému prevodu ho bolo treba prijať:

Uznesenie č. 74/2015 zo dňa 22.10.2015:

Obecné zastupiteľstvo obce Liptovská Štiavnica schvaľuje žiadosť pre Okresný úrad Ružomberok, pozemkový a lesný odbor, ako príslušný orgán v zmysle § 5 ods. 4 zákona č. 330/1991 Zb. o pozemkových úpravách, usporiadaní pozemkového vlastníctva, pozemkových úradoch, pozemkovom

Autobusom od 12.12.2015 lacnejšie

Ako sme vás v minulom vydaní nášho časopisu informovali, RNDr. Dušan Dír na zasadnutí OZ dňa 27.8.2015 obnovil požiadavku premerať tarifnú vzdialenosť v km od autobusovej zastávky Liptovská Štiavnica garáž po autobusovú stanicu Ružomberok z dôvodu, či nie je (dĺžkou trasy nad 7 km) chybné zaradená do vyššej cenovej kategórie. Na náš list, adresovaný VÚC Žilina, prišla odpoveď z Odboru dopravy a územného plánovania, z ktorého citujeme: "... v zmysle Vašej žiadosti sme požiadali zmluvného dopravcu SAD LIORBUS, a.s., o opätovné prehodnotenie vzdialenosti medzi zaznamenanými GPS súradnicami autobusových zastávok Liptovská Štiavnica - Garáž SAD a Ružomberok, AS. Podľa vykonaných meraní v rámci aktualizácie GPS súradníc jednotlivých zastávok vo Vašej obci sa potvrdil Vami uvádzaný fakt menšej tarifnej vzdialenosti inkriminovaných zastávok. Z tohto dôvodu dopravca upraví cestovný poriadok, resp. tarifné vzdialenosti na autobusovej linke premávajúcej do Vašej obce, a to od najbližších zmien cestovných poriadkov."

Táto úprava bola uskutočnená odo dňa 12.12.2015 znížením cestovného o 5 centov. V praxi to znamená, že cestujúci, ktorý na uvedenej trase cestuje **pravidelne do práce tam a späť, ušetrí** na cestovnom za jeden rok **približne 22 eur**.

Redakcia

František Mikuláš

Dňa 11.12.2015 Obec Liptovská Štiavnica udelila **cenu obce** Františkovi Mikulášovi za vzornú reprezentáciu obce Liptovská Štiavnica. František Mikuláš pôsobil viac ako 10 rokov ako **hráč futbalového mužstva** a tiež ako **tréner A mužstva**. Tento skromný človek vo futbalovom prostredí obce dosiahol s naším mužstvom krásne úspechy, keď pomáhal a dokázal postúpiť od druhej okresnej triedy až do súčasnej tretej ligy. Touto cestou chceme poďakovať nášmu priateľovi, popriať mu do ďalších rokov života oddych a pohodlie pri svojej rodinke a aj do budúcnosti ešte radi prijímeme jeho pomoc pre našu obec.

fonde a o pozemkových spoločenstvách v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon“) o zrušení obmedzenia spoločného zariadenia a opatrenia v súlade s § 11 ods. 20) zákona na pozemku, ktorý je v mape KN vyznačený ako parcela registra C-KN č. 3462 evidovaný na LV č. 2563, nakoľko tento v súlade s návrhom rozpracovaného územného plánu stráca funkciu spoločného zariadenia a tento pozemok je navrhnutý ako záhrady k príslušnej IBV. Zataženie pozemku funkcie odvodnenia bude obec riešiť farchou na tomto pozemku.

Uvedené uznesenie bolo prijaté.

Zabudnutý čert

Dňa 2. 12. 2015 sme sa zúčastnili divadelného predstavenia v Kultúrnom dome v Ludrovej. Pripravili ho pre nás divadelníci z Prešovského divadla a volalo sa „Zabudnutý čert.“

Príbeh bol vtipný, veselý a popretkávaný pesničkami. Obidvaja herci nás zaujali svojou bezprostrednosťou a dobrou náladou. Príbeh bol o zlom a nahnevanom čertovi, ktorý sa pod vplyvom ráznej ženy zmenil na lepšieho. Predstavenie nás zaujalo aj tým, že do deja boli prizvané aj naše deti – diváci a tak sa stali súčasťou príbehu. Herecký koncert dvoch hercov sa nám veľmi páčil a odchádzali sme s výbornou náladou.

Chceme sa touto cestou poďakovať pánu starostovi Dušanovi Laukovi za autobus, ktorým sme sa dopravili do Ludrovej a naspäť. A tu sú ohlasy a dojmy niektorých detí, ktorých sme sa opýtali, ako sa im predstavenie páčilo:

L.K.: *Bolo to super!*

A. H.: *Ten čert bol strašne smiešny a zábavný!*

S. B.: *Suprovo tancovali a spievali!*

I. K.: *Perfektný čert!*

L. H.: *Ešte raz to chcem vidieť!*

S. M.: *Mne sa páčilo, ako pobozkala uja šoféra!*

Ďakujeme!

Mgr. Vlasta Birková

Postrehy starostu obce

V obci sa onedlho rozsvietia nové lampy

Dušan Lauko

Vážení spoluobčania,

za pár dní nastanú najkrajšie sviatky roka, sviatky vianočné a novoročné, kedy je človek človeku bližší, láskavejší, úprimnejší. Ja aj počas týchto sviatkov chcem v pár riadkoch zaujať stanovisko k trom problémom, ktoré sa týkajú našej obce. Počas zimných večerov, kedy sú večery dlhé a dni krátke nám v obci funguje verejné osvetlenie, ktoré má viac ako 40 rokov. Tieto roky sa prejavujú na kvalite osvetlenia a pravidelne sa stáva, že nám svetlo v obci raz svieti a raz nesvieti. Chcem sa Vám touto cestou ospravedlniť a poprosiť o trpezlivosť, lebo ako všetci dobre viete, pripravuje sa výmena verejného osvetlenia v celej obci okrem ulice Drevenice a ulice Kľučiny. Viete aj to, že po neúspešnej realizácii eurofondov, obec podpísala zmluvu so Stredoslovenskou energetikou, Žilina, podľa ktorej v rámci mesačných splátok po dobu 10 rokov splatíme nové verejné osvetlenie, ktorého cena predstavuje cca 60 000 €. V cene je započítaná aj cena spotrebovanej elektrickej energie. Energetici túto investíciu sľubovali zrealizovať už v mesiaci november, avšak čaká sa na výrobu osvetľovacích telies (35 kW LED svietidlá). Chcem veriť, že keď budete čítať tieto riadky, bude práve prebiehať realizácia výmeny verejného osvetlenia, ktoré by malo slúžiť v prospech všetkých nás minimálne po dobu 10 rokov. Prosím tiež o ospravedlnenie, keď

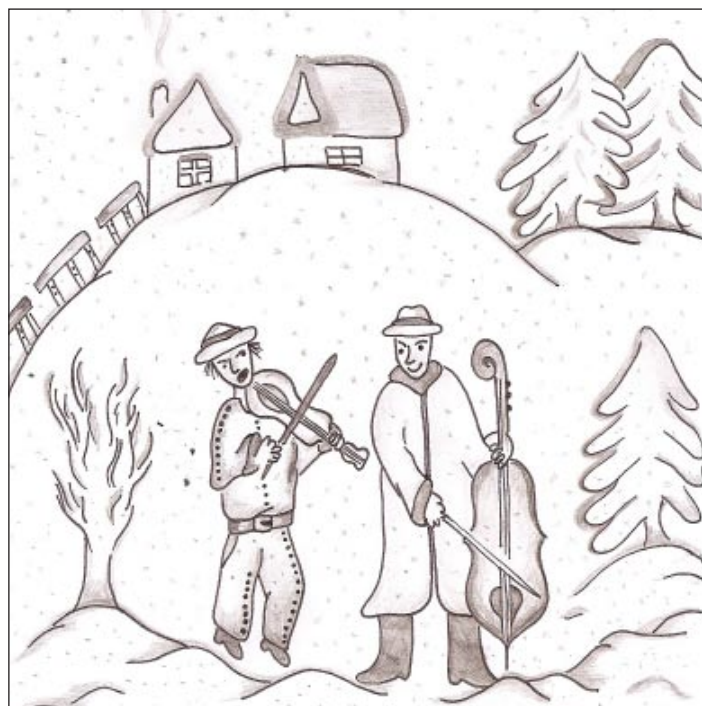
do Vianoc niektorá z ulíc zostane neosvetlená, resp. nebudú svietiť všetky svietidlá. Musíme vydržať a veriť, že po zmene osvetlenia bude o sto percent lepšie. K osvetleniu patrí aj výzdoba vianočného stromu v strede obce pred miestnym kostolom. Obec zabezpečila

odpadov v podobe skla a plastov. Od 1.7.2015 nadobudol účinnosť nový zákon o likvidácii tuhého komunálneho odpadu a separovaného zberu. Touto cestou Vás chcem, vážení spoluobčania, požiadať, sklo hádzeme do zelených veľkoobjemových kontajnerov a

sklo, plasty a veci, ktoré do týchto triedených komodít nepatria vyseparuje sama s tým, že ich uskladní na komunálnu skládku, avšak faktúru zašle opäť obci na zaplatenie, ktorá bude premietaná do paušálneho poplatku nás všetkých. Ďalším problémom je, že plastové fľaše zostávajú v kontajneri nestlačené, čím zaberajú väčší objem. Tým sa zaplní rýchlejšie kontajner a treba ho častejšie odvážať a teda aj platiť. Žiadam Vás, skúste na tú fľašu z PVC skočiť a uvidíte, že tých plastov do daných kontajnerov zmestíme omnoho viac. Za ochotu a porozumenie Vám všetkým ďakujem.

Keď píšem tieto postrehy tak na celom Slovensku neboli snehové zrážky. To sa môže rýchlo zmeniť. Preto chcem hovoriť o parkovaní áut, či už na miestnych, alebo na VUC-čkárske komunikáciách počas zimy. Dôrazne Vás chcem vyzvať v prípade, že napadne sneh, dajte svoje autá do svojich dvorov, aby sa ulice dali dobre vyčistiť. Tí, čo ma budú ignorovať, zatiaľ neviem nejakým spôsobom sankcionovať. Avšak rozmýšľam, že týchto „nespratníkov“ budem fotografovať a zverejňovať. Veď nie je preda možná, aby odhŕňacie vozidlo odhrnulo 20 - 40 cm snehu a pritom dávalo pozor komu šuchne, resp. nabúra auto. Je to v prvom rade na nás všetkých, aby sme túto zimu mali lepšie odhrnuté cesty a tým aj zabezpečenú bezpečnejšiu premávku na nich.

Váš starosta obce Dušan Lauko.

Aj v zime je nám veselo...

Kresba: Oľga Prekopová

v tomto roku nové ozdobné svietidlá, ktoré stáli 1 000 € a preto Vás chcem poprosiť, vážme si a šetríme túto výzdobu aj pre iné roky, aby si miestni, ale aj cudzí občania mohli povedať, že v našej obci ten vianočný stromček je naozajstnou ozdobou.

Druhou témou, ktorá sa Vám možno bude zdať už viackrát opakovanou témou je separácia

plasty umiestňujeme do žltých veľkoobjemových kontajnerov. Čo sa týka skla môžem povedať, že toto triedenie je na 90 % dobré a sem tam sa nájde pri skle aj zmesový odpad. Toto sa však nedá povedať pri plastoch, kde mnohokrát nájdeme pomaly väčšiu polovicu zmesového odpadu. V novom zákone sa hovorí, že spoločnosť, ktorá bude vyvážať

Spomienky na zimu

Alfonz Balko

Rodák Alo Balko, ktorý prežil detstvo v Liptovskej Štiavnici, si pamätá našu obec tak, ako my, neskôr narodení, nebudeme mať možnosť už nikdy zažiť. Aj dnes vám ponúkame jeho ďalšie spomienky, tentokrát zamerané na aktuálne ročné obdobie - zimu.

Život v zime, myslím tým tri mesiace december, január a február, sa veľmi za ostatné storočie v mojej rodnej dedine nezmenili. To, čo sa zmenilo súvisí s celosvetovým technickým pokrokom a zmenou poľnohospodárstva v dedine. V dvadsiatych a tridsiatych rokoch minulého storočia, oproti dnešku, neboli scelené pozemky, neexistovalo poľnohospodárske družstvo, nebola elektrina a preto chýbalo všetko to, čo s tým súvisí. Neboli známe ani umelé hmoty – plasty, televízia, počítače a iné dnes bežné veci. Tieto skutočnosti ovplyvňovali nielen najvýznamnejšie sviatky Vianoce ale celý život v obci. Viac činností pre tú dobu významných pre tú dobu už dnes neexistujú, alebo sa konajú inak.

Jednou z takých činností boli páračky. Keďže vtedy neboli žiadne elektricky vyhrievané prikrývky, ani paplóny z rôznych umelých hmôt, ako je to dnes, perina naplnená perím, bola tým, čím sme sa prikrývali. Periny boli spravidla aj významnou súčasťou vena vydávajúcich sa dievčat. Nuž a perie na naplnenie periny bolo treba pripraviť. Začínalo to chovom husí a kačiek. Krdliky polihujúcich a gagotajúcich husí boli súčasťou ulice našej obce od dolného až po vyšný

koniec. Autá u nás vtedy neboli a tak husi či kačky nemohli zadráviť, ako by sa to zrejme stávalo dnes. Gazdiné pravidelne husi ošklbávali a každé pierko starostlivo ukladali aby bolo čo párať, t. j. zbaviť ho brka. Robilo sa tak pri jesenných a zimných páračkách. Páračky sa začínali koncom jesene, keď skončila práca na poli. Ženy a dievky (susedky, či príbuzné) sa zišli večer u gazdinej ktorá mala dostatok peria na páranie a posadali si na stoličky alebo lavice okolo pripraveného väčšieho stola. Domáca doniesla toľko peria koľko mienila, že sa ten večer popára a umiestnila ho do stredu stola. Páračky si z kôpky brali malú časť pred seba a z tej pierko po pierku zbavovali brka. Páračky boli aj určitou kultúrnou udalosťou, lebo pri nich sa rozprávali rôzne príbehy a rozprávky alebo sa spievalo. Gazdiná po skončení práce páračky pohostila pálenkou (obyčajne obľúbené hriatô), koláčmi (obvykle makovníky, šišky a fánky) príp. sušenými slivkami, či jabĺčkami.

Ďalšou činnosťou, ktorá zanikla boli

priadky. Tie trvali takmer celú zimu. V lete a jeseni sa pripravili vlákna ľanu alebo konopí máčaním, sušením, trepaním na trlici a česaním na česákoch. Z takto získaných vlákien sa pripravila kúdeľ, ktorú priadka špagátom pripevnila na praslicu. Pri pradení sa z kúdele vyťahovali vlákna a otáčaním vretena sa

Priadka

Kresba: Oľga Prekopová

skrúcali na niť, ktorá sa potom natáčala na vreteno. Tieto dve fázy – vytváranie nite otáčaním vretena a jej namotanie na vreteno – sa stále opakovali. Praslica bola tyč, často zdobená, zapustená do tenšej doštičky na ktorej priadka sedela a vreteno bola tenšia drevená tyčka okolo 35 cm dlhá, opatrená dreveným kolieskom (ako závažie) nasadeným v spodnej časti. Upradené nite sa potom natáčali na motovidle, čistili vyváraním, lúhovaním a praním a z nich sa tkalo plátno.

Zaniklo tiež tkanie plátna, ktoré sa robilo na krosnách. Krosná boli zhotovené z dvoch drevených rámov spojených priečnymi brvnami. Na jednom konci krosien bol valec s niťami osnovy, ktoré sa z neho viedli cez nitelnice a brdo na druhý koniec krosien kde sa na valec natáčalo utkané plátno. Brdom, ktoré vďaka zaveseniu v hornej časti krosien sa mohlo pohybovať dopredu a dozadu, tkáčka ubíjala priečnu niť. Priečnu niť, útok, presúvala cez osnovu tkáčka, pomocou dreveného čluka, v ktorom bolo uložené kľbko útkových nití. Pamätám na tkanie handro-

Na tradičnej „zakálačke“...

Kresba: Oľga Prekopová

Pokračovanie na str. 6

Spomienky na zimu

Pokračovanie zo str. 5

vých kobercov u mojej krstnej mamy, ktorá mala krosná a niekoľko koberčekov takto utkaných ešte stále používame. My, deti sme pomáhali pri tkaní kobercov driapaním handier na pásiky, ktoré pri tkaní tvorili útok.

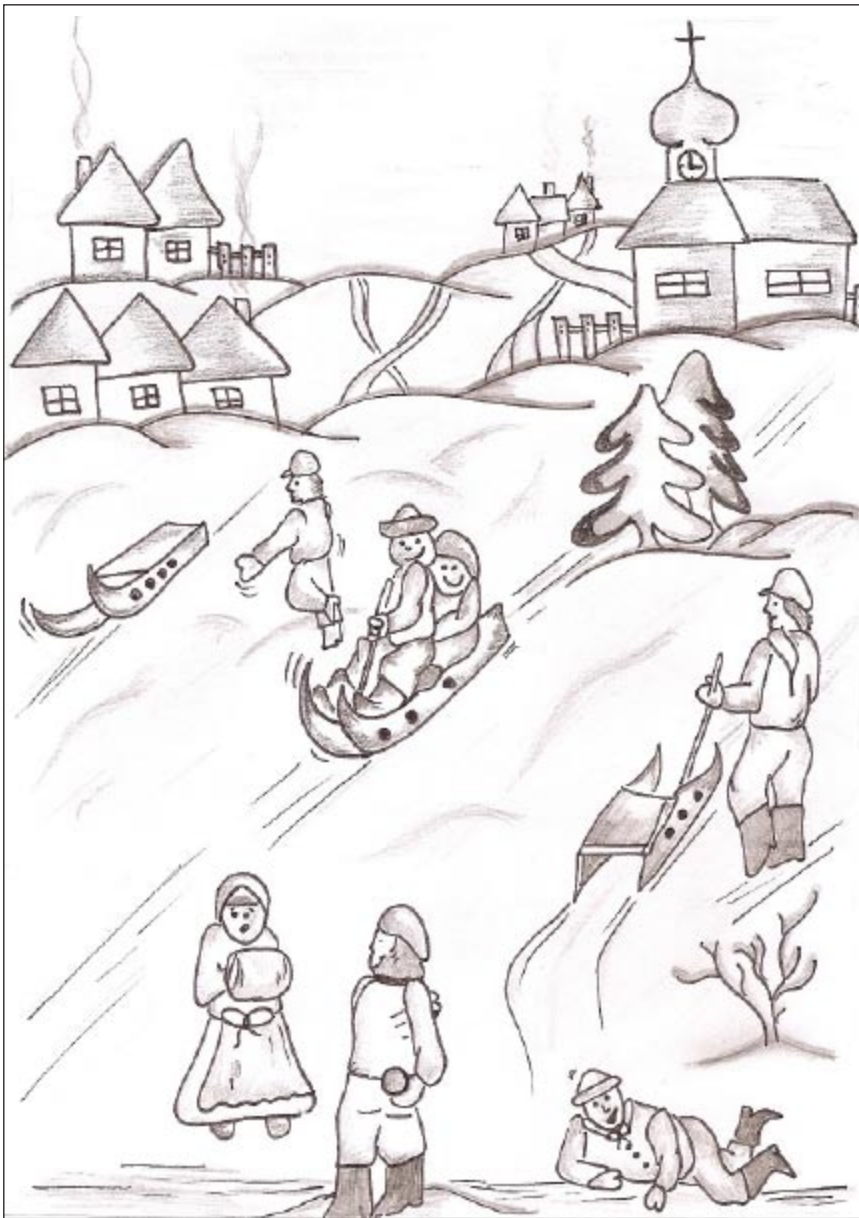
Najvýznamnejšou udalosťou v zime boli Vianoce, tak ako je to i dnes. Vianoce pred takmer sto rokmi boli však poznačené danosťami toho obdobia. Štedrovečerný stôl bol osvetlený sviečkou a petrolejovou lampou a vianočný stromček nebol vysvietený elektrickými žiarovkovými alebo LED pásmi ale voskovými sviečkami a bolo treba dávať veľký pozor, aby sa od ich plameňa niečo nechtylo horieť. Jedličky, nie umelé, sme hľadávali po štiavnických lesoch a museli sa blížiti ideálu 5x5, t.j. päť radov po piatich vetvičkách. Zdobené boli podobne ako dnes, len nie tak bohato. Celý štedrý deň sme sa postili a preto na večeru sme sa tešili nielen preto, že boli výnimočná. Ešte pred večerou šiel gazda obriaďiť statok v maštali a chlieve. Aj zvieratá dostali lepší pokrm, často niečo z toho, čo sa dávalo na štedrovečerný stôl. Na vianočnom stole bolo všetko potrebné k večeri a ďalej misky so zrnom, jablkami, koláče, hriatô a

svieca. Počas večere sme sledovali ku komu sa obráti knôt, lebo to bolo pre neho predzvesťou zlého. Rozkrajovalo sa jablko a uloženie jadierok v jaderníku (hviezda, kríž), príp. jeho stav (červivosť) mali predpokladať osud. Nešťastím by bolo, keby na štedrý deň vstúpila do domu cudzia žena. Večera, skromnejšia ako dnes, začínala zapálením sviece a pomodlením. Prvé sa jedli oblátky s medom, no ešte predtým nám otec palcom urobil na čele medový krížik. Potom prišla na rad kapustnica, s hubami a sušenými slivkami (mäso sa mohlo jesť až po polnoci) a údená ryba o ktorej si pamätám, že mala vždy nekonečné množstvo kostičiek. A na-

koniec zákusok opekance s makom a koláče. A potom prišiel rad na darčeky pod stromčekom, ak nejaké boli. Po večeri sme chodili po susedoch spievať vianočné koledy (Ježiško krásny..., Dobrý pastier sa narodil...), za

né rajbanou švábkou, príp. s trochou múky, opraženu slaninkou, s pridaním majoránky, korenia a náležite osolené. Plnili sa len napolo, lebo varením plnka zväčší objem. Konce čriev sa zaviazali. Potom sa vložili do studenej vody a uvarili (po uvarení zbeleli) a nasledovne sa osmažili na bravčovej masti, takže dostali z veľkej časti zlatistú farbu a kôrku - mňam. V Štiavnicu ich vedeli robiť perfektne a boli pre dedinu charakteristické. Preto aj Štiavničania volali „drobári“.

Zábavou mládeže, ak bola ulica zasnežená, bolo sánkovanie. Staršia mládež sa púšťala na krnčákach dolu Parohom až dolu poniže starej školy. Deti využívali len svah pri Mojžišovie krčme, príp. dvory. Keď bol ľad, najmä na močiari poniže kaplnky, sme sa aj korčuľovali. Na drevených korčuľoch, ktoré sme si sami robili, sa dalo korčuľovať aj na ulici. Ja som mal jednu sličuhu (korčuľu) kolumbusku, ktorá sa pôvodne pripínala na topánku klúčikom. Ale gvint už bol vydretý, tak som si ju na topánku pripieľoval špagátom a malým rajtľom. Začínali sme aj s lyžovaním. Moje prvé lyže boli dyhy zo suda, na ktoré som ako viazanie pribil remene. Až neskôr som si vystrúhal lyže, predné konce varil

K zime aj v minulosti patrila sánkovačka...

Kresba: Oľga Prekopová

čo sme dostávali malé odmeny. Štedrý deň končil polnočnou, na ktorú sme chodili peši cez Čerená do ľudrovského kostola.

Fašiangy, obdobie od Troch kráľov do Popolcovej stredy, bolo tiež jedno zo zaujímavých období zimy. Najmä ich posledné dni, kedy bývala v sále u Felixov každý rok fašiangová zábava. Jej súčasťou bývali aj rečňovanky v ktorých sa opisovali humorným spôsobom udalosti v dedine z ušlého roka. V tomto období sa piekli tiež šišky a fánky.

A keď som už pri jedle musím spomenúť jedno jedlo ktoré sa v Štiavnicu pripravovalo niekoľkokrát do roka: drobý. Črevá naplne-

vo vode a ohýbal v susedovom plote.

Ani v zime neprestali práce okolo domu (hydina, zvieratá) a existovali aj ďalšie. Gazdovia čo mali kone v zimnom období zväžali drevo do celulózok (boli dve: Solo a Supra). Najväčším problémom bolo vytiahnuť fúru hore briežkom pri Všehsvätskom kostole. Tu si museli vzájomne pomáhať prepriahaním. Dnes sa zväžia autami.

V zime boli aj ďalšie povšimnutia hodné udalostí, ako Traja králi s betlehemcami, Hromnice s pranostikami o predpokladanej úrode až po marcový príchod jari.

Podporujete deti v plávaní?

Katarína Pastuchová

Od 19. novembra do 2. decembra 2015 absolvovali žiaci našej Základnej školy celkovo 10 lekcí plaveckého kurzu. Aj keď nám už počasie pri dochádzaní prímestskou dopravou neprialo a rodičia mali vážne obavy z prechladnutia detí, opak sa stal pravdou. Evidencia prítomnosti detí na plavárni bola veľmi potešujúca a deti sa denne na pani trénerku a plavčíčku Magdu Mušutovú v jednej osobe veľmi tešili.

Plávanie je jeden z najzdravších a najpríjemnejších športov. Máloktoľtý šport tak všestranne rozvíja základné funkcie ľudského organizmu ako plávanie, ktoré priaznivo pôsobí na rozvoj srdcovo-cievneho a dýchacieho systému, nervového a pohybového aparátu, metabolizmu a žliaz s vnútorňou sekréciou. Niekolkonasobné zvýšenie energetického výdaja organizmu spôsobuje už len vstup do vodného prostredia a splyvavá poloha bez pohybu končatín.

Rodičia by si mali uvedomiť, že plávaním sa odstraňujú rôzne nedostatky a chyby v držaní tela. Deti, ktoré majú chrb-

ticu pri sedení v škole väčšinou do značnej miery skrivenú, si ju pri plávaní napravia a uvoľnia. Veľmi častým je výskyt plochých nôh u malých detí. Svalstvo končatín sa pri plávaní rytmicky pohybuje a preto lekári – ortopédi odporúčajú pri nedostatkoch a chybách v držaní tela i pri plochých nohách plávanie, hlavne spôsobom kraul a znak.

Deti sa vo vode otužujú, čo má veľký význam osobitne pre detský organizmus. Tým, že sa deti stávajú otužilejšími, zvyšuje sa ich odolnosť voči chorobám z prechladnutia. Otužovanie nie je jednorazovou

Foto z archívu školy

záležitosťou a jeho dôležitou súčasťou je pravidelnosť.

A preto by bolo veľmi vhodné, aby rodičia túto aktivitu zaraďovali deťom do voľného času častejšie a aby sa návšteva plavárne neskončila zároveň aj s našim plaveckým kurzom.

Športujme a nenud'me sa

Michaela Lizoňová

Hoci je november zimný mesiac, koordinátorky primárnej prevencie to neodradilo a zorganizovali pre žiakov našej školy športové odpoľudnie s názvom „Športom proti drogám“.

Foto z archívu školy

Cieľom podujatia bolo ukázať deťom nielen potrebu pravidelného pohybu, ale aj vzbudiť u nich uvedomenosť efektívneho využívania voľného času. Ukázať deťom, že plánovať voľný čas aj mimo školy a školského klubu im pomôže zabudnúť na nudu a vybrať si smer, ktorým sa budú v budúcnosti uberať. Organizovaním športových aktivít chceme spojiť posilňovanie zdravia s radosťou z pohybu a pritiahnúť tak k športovaniu deti, ktoré by sa inak pohybu vyhýbali. Len keby deti pocítovali prirodzenú potrebu si „zabehať“. V súčasnosti sa veľmi často stretávame s rôznymi reakciami, ktoré hovoria o tom, že deti majú len minimálny záujem o šport a sú pod vplyvom výtvarníkov dnešnej modernej techniky. Nie každodenne vidíme ich prílišnú aktivitu zapájať sa do pohybových hier. Ak dostanú možnosť výberu, mnohí z nich si vyberú sedavú činnosť, pri ktorej si síce rozširujú vedomosti, ale nepomáhajú svojmu telu. Naším úsilím je však ich výber aktivít ovplyvniť a ukázať im, že šport pozitívne pôsobí na psychickú

a fyzickú stránku každého človeka. Pomáha rozvíjať presnosť a precíznosť, učí deti trpezlivosti, vytrvalosti a disciplíny. Stanú sa tak silnejšie a odolnejšie a budú ľahšie zvládať stres a problémy. Práve toto bolo motiváciou na zorganizovanie športového odpoľudnia. Deti z našej školy si zmerali sily vo viacerých športových aktivitách. Boli rozdelené do štyroch súťažných tímov. Pripravili sme pre ne viaceré disciplíny napr. beh cez prekážky, štafetový beh, preťahovanie lanom, štafetu s loptou atď. Na záver si mohli deti vybrať akúkoľvek športovú činnosť. Dievčatá skákali na švihadle, chlapi si zahrli futbal, iní zase vybíjanú. Všetky triedy sa tak zabavili, zašportovali a tie najšikovnejšie získali aj sladkú odmenu za víťazstvo.

Denne v školskom klube, ak nám to počasie dovolí, vybehneme na multifunkčné ihriskoa športujeme. Jedni viac, iní menej. Veríme, že niektorá zo športových aktivít nájde záľubu u našich malých športovcov a zaradia ju do svojich pravidelných hier.

Kto žije v lese?

Janka Kamhalová

Zo školských lavíc vieme, že les je miestom, kde dýchame čistý vzduch, kde môžeme relaxovať, je zdrojom lesných plodov, húb, dreva, ale les je predovšetkým život. Život, zvierat, vtákov, živočíchov, hmyzu – je ich domovom.

Učiť žiakov láske k prírode je naším poslaním. Dobrou výchovou, príkladom, vplyvom docielime, že naše deti budú prírodu – les milovať, chrániť a nikdy ich ani nenaadne zahodiť v lese to, čo v prírode nemá svoje miesto. Snažíme sa na deti vplývať rôznymi aktivitami z oblasti environmentálnej výchovy a nápomocní v našom úsilí sú

Foto z archívu školy

nám pravidelne pracovníci NAPANT-u, ktorí svojimi zaujímavými prednáškami učia, vysvetľujú, ukazujú... Iná nebola ani prednáška

„Les“ 18. 11. 2015 v našej škole. Pani Halčínová zaujala žiakov rozprávaním o živote lese, dozvedeli sme sa aj o tom, aké dôležité sú aj

popadané stromy, ktoré sú jeho súčasťou a napomáhajú k tomu, aby na ich mieste o niekoľko rokov mohli vyrásť mladé stromčeky. Dozvedeli sme sa ako funguje potravný reťazec, obdivovali vypreparované živočíchy, učili sa poznávať dreveny.

Prednáška sa žiakom veľmi páčila a opäť sa hrovou formou naučili niečo, čo je veľmi dôležité pre ich život, naučia sa chrániť prírodu ako vzácny klenot a ak si ho budú chrániť, budú ho raz môcť ukázať svojmu potomstvu aspoň v takej podobe, v akej ho poznajú oni dnes.

Najkrajší zážitok tohto leta (Rozprávanie)

Viktória Hrabušová, 3. A

Často spomínam na prázdniny. Zažila som veľa pekných chvíľ a niektoré tu opíšem.

Najprv som bola v tábore v Krupine. Cestovali sme autom a videli sme srnku a bociany. V tábore sme boli rozdelení v štyroch skupinách. Ja som bola v zelenej skupine. Moja sestra a sesternica boli v žltej skupine. Boli spolu. Moja sestra sa volá Monika a sesternica Kristínka. V Krupine mám aj starkú a starkého. Sú to rodičia mojej maminy. My sme veľká rodina. Ja, ocko, mamka a mám ešte šesť súrodencov. Jedného brata Števka a päť sestier. Najmladšia je Anežka.

V Krupine bol denný tábor. Keď sa skončil deň, išli sme spať do bytovky ku starkej. V pondelok sme mali tvorivé dielne, šili sme si kabelky. Ja som mala ružovú s fialovým srdiečkom. Sestra mala pásikavú a Kristínka kvietkovanú. Na obed sme išli do reštaurácie. Po obede sme si dali zmrzlinu. Ja som mala jablkovú. Keď sme sa vrátili z obeda, hrali sme sa rôzne hry.

V utorok sme boli na bowlingu a keď sme ho dohrali, písali sme test. Bol veľmi ľahký, všetko sme vedeli. V stredu sme sa vybrali na výlet na blízky hrad. Pri hrade boli sokoliari, ktorí nám ukázali sovy. Mohli sme si ich pohladkať. Vôbec som sa nebála. Hrad bol pekný a veľmi sa mi páčil. Boli tam aj

Letné prázdniny sú už dávno v nenávratne, ale nedá mi nepochváliť sa s úspechom žiačky našej školy Viktorky Hrabušovej z 3. A, ktorá obsadila v literárnej súťaži „Každým slovom krok k umeniu“ vyhlásenej CVČ Elán v Ružomberku o 1. miesto. Viktorka písala o svojom najkrajšom zážitku z prázdnín u starej mamy.

Verím, že tento úspech nebude posledný a našim šikovným žiakom sa bude aj naďalej dariť

J.Kamhalová

vojaci. Po prehliadke sme si kúpili v stánku magnetky. Vo štvrtok sme sa hrali. Opekali sme si špekáčky. Mne spadla do ohňa, ale rýchlo sa mi ju podarilo vybrať. V piatok sme mali rôzne súťaže. Skákali sme vo vreci, hádzali sme guľky do dierok, kolieska na palice, hádali hádanky a čo to je.. Tešila som sa na obed, lebo sme mali palacinky. Po obede sme súťažili s lanom, kto je silnejší. Za odmenu sme dostali pexeso. Ja som mala rozprávkové, Kristínka o stromoch. Dali nám aj lízatka. Moje bolo červené.

Večer sme išli spať na chatu, kde sme si opekali a tancovali sme. V sobotu sme išli so starkou do parku a na zmrzlinu. Na lavičke sme si oddýchli, lebo starkú boleli nohy. V nedeľu sme išli do kostola a potom sme sa už balili domov. Cestovali sme autom. Už som sa tešila na

ostatných súrodencov a rodičov.

Týždeň v tábore rýchlo ubehol, našla som si aj dve kamarátky Emku a Jazmínku a budem naň dlho spomínať.

Foto z archívu školy

Aké sú tradičné symboly Vianoc

Renáta Cagalincová

Najkrajšie sviatky v roku si snáď ani nevieme predstaviť bez tradičných symbolov. Pripomeňme si ich význam a tradíciu toho, ako vznikli.

Vianočný stromček

Vianoce bez vyzdobeného stromčeka si už nevieme ani predstaviť - je to najkrajší symbol zimných sviatočných dní. Prvá zmienka o ozdobenom stromčeku sa objavila v kronike nemeckého mesta Brémy pred viac ako 500 rokmi. Legenda však hovorí, že ako prvý skrášlil vianočný stromček írsky mních Kolumbán v roku 573.

Na výzdobu použil horiace fakle v tvare kríža, a takto chcel prilákať ľudí na svoje kázne, čo sa mu aj podarilo. Tri vrcholy jedle prirovnal k jednotlivým božským osobám - Otcovi, Synovi a Duchu Svätému. Ľudia si ho začali dávať do domov a ozdobovať sviečkami, ktoré symbolizujú dušu Spasiteľa.

O Vianociach Nikolka Uhrinová, 4.A

Bližia sa Vianoce a každé dobré dieťa sa teší na Ježiška. Cez Vianoce sú krásne osvetlené mestá, sú vianočné trhy. Najviac mám rada Štedrý deň, lebo sa teším na darčeky. Potom chodíme na večernú omšu s rodičmi a so súrodencami. Úplne rozprávkové Vianoce sú vtedy, keď je všetko okolo nás snehobiele, do vlasov nám padajú mäkké vločky a v každom vysvietenom dvore stojí snehuliak. Verím, že ho túto zimu postavím! Teším sa, že sa celá rodina stretne pri sladkých dobrotách, voňavých koláčikoch a krásnu vianočnú pohodu si všetci spoločne užijeme. Prajem Vám všetkým šťastné a pokojné Vianoce.

Prvýkrát sa ozdobené vianočné stromčeky objavili asi len pred 400 rokmi v Nemecku, kde pre nemeckých mešťanov a bohatú vrstvu predstavovali blahobyť. Chudobní ľudia ich nahradili vetvičkami, ktoré po domoch rozdávali vinšovníci. Prvé vianočné stromčeky si ľudia zdobili tým, čo si vypestovali doma v záhrade, najčastejšie čerstvými či sušenými jablčkami, hruškami, alebo orechami. Neskôr sa začali používať aj perníky, papierové ozdoby, rôzne figúrky zo slamy či rôznych tráv či kukuričného šúpolia. Samozrejme, vyrobiť takéto ozdoby nebolo jednoduché, chystali sa už mesiac pred sviatkami. Vianoce mali svoje čaro, pretože rodina bola po večeroch spolu, alebo sa ľudia stretávali pri driapaní peria a deti pritom vystrihovali ozdoby na stromček.

Oplátky

Oplátky symbolizujú, že kresťania prístupujú k svätému prijímaniu. Keďže Vianoce sú kresťanským sviatkom, telo Ježiška predstavuje práve oplátka, ktorá sa je na Štedrý deň s medom a cesnakom. Dievčatám robili rodičia krížiky na čelo, aby boli krásne a deťom, aby poslúchali.

Cesnak bol považovaný za všeliak proti chorobám, hoci ti nemusí veľmi chutiť pre svoju prirodzenú arómu. Dokonca ho ľudia používali ako ochranu proti upírom či zlým duchom. Dnes sa už oplátky pečú len v niektorých rodinách, kde krásne rozvoňávajú, ale dostať ich kúpiť bežne v obchode.

V 19. storočí však mali výsadu piecť vianočné oplátky len učitelia či organizátori. Dva či tri dni pred Vianocami ich školopovinné deti roznášali do rodín. Oplátky sa formovali horúcimi kliešťami a začali sa piecť hneď po Lucii. Odovzdávanie oplátok sprevádzali vinšom. Napríklad takýmto - Vinšujem vám šťastný Štedrý večer, aby vám dal Pán Boh zdravia, šťastia a hojného Božského požehnanja!

Adventný veniec

Tradícia adventného venca sa rozšírila z Nemecka v 19. storočí. Pravdepodobne prvý adventný veniec vyrobil nemecký evanjelický pastor Johann Heinrich Wichern v roku 1860. Bol vychovávateľom aj učiteľom na hamburskej škole. Zriadil si však útulok pre chudobné a opustené deti. Pred Vianocami

sa ho deti stále vypytovali koľko ešte zostáva do Vianoc a vymyslel prvý adventný veniec.

Vtedy im priniesol Johann Wichern koleso od voza. Pôvodne malo slúžiť ako svietnik pri spoločnom stole. Drevené koleso však deti ozdobili vetvičkami jedličky aj farebnými stuhami a Johann na ňom zapálil prvú sviečku. V tom čase sa na ňom denne zapalovala nová sviečka, dnes sú to už len štyri.

Adventný veniec ako kruh symbolizuje súdržnosť!

Vianoce Matúš Salák, 4.A

Vianoce sú najkrajšie sviatky v roku. Sú to sviatky pokoja a lásky. Nie sú o darčekom, ale o tom, že sa stretne celá rodina a všetci spolu slávia Štedrý večer. Kúzlo Vianoc je krásne. Je ho cítiť celé sviatky. Vtedy, keď všetci spolu sedíme pri jednom stole, rozprávame sa a hráme hry. Mám rád vianočné rozprávky. Veľmi sa už teším na Vianoce.

Adventný kalendár

Prvý známy adventný kalendár, ktorý bol urobený ručne, je z roku 1851. Dovtedy si ľudia robili po stene len kriedové čiary za každý deň v decembri až do Štedrého dňa. Prvý tlačný kalendár vyrobil nemecký tlačiar Later Lang v roku 1908, bol však bez otváracích okienok - nazval ho Mníchovský Vianočný kalendár.

V roku 1921 však Lang vyrobil adventný kalendár aj s malými okienkami na otváranie. Okienka naplnené čokoládou však boli v predaji až v roku 1958. Takýmto adventným kalendárom sa tešia hlavne deti, ktoré si každý deň otvoria jedno okienko, z ktorého si vytiahnu nejakú tú maškrtu.

Adventný kalendár je symbolom odmeny za dobré skutky.

Čerpané z internetu ■

ilustračná fotografia

Ponúka sa nám opäť zmena?

Ladislav Slanicay

Jednotvárnosť, opakuje sa to každý rok a stále to isté! Advent, Vianoce, Nový rok. No povedzte nie je to unavujúce a nemáte niekedy pocit potreby toto všetko, ten sled sviatkov zmeniť?

Poviete si, kacírska myšlienka a zapochybujete o duševnom stave autora. Ale v záujme veci uvažujme ďalej! To hlavné bude, ako inakšie, tá podstatná otázka, čo, aký prospech, mne, alebo nám by takáto zmena priniesla! Ako uvažujeme, tak uvažujeme, vymýšľame a premýšľame a nie a nie prísť na dôsledok takejto zmeny, ktorý by bol predovšetkým mne, v tom horšom prípade nám v spoločnosti na osoh! Tak rozhodnutie je s konečnou platnosťou „na stole!“ Žiadne hmatateľné statky mi to ne-

prinesie, tak potom načo a prečo? Asi takto a podobne by vyzerala úvaha, keby sme sa boli dokázali nad každou zmenou, ktorú sme vari aj nechtiac, alebo z ľahostajnosti podporili.

Väčšina tých zmien, ktoré sú za nami, sa diala asi tak, že dôsledky neboli domyslené a prehodnotené. Priznať si chyby a nedostatky v réžii, po štvrtstoročí, je veľmi slušne povedané len náplastou ako hydrofilová gáza na otvorenej rane! Gáza nebolí! Rana áno!

Vráťme sa ale do reálu! Sú pred nami vari najkrajšie a najpríjemnejšie sviatky v roku. Vianoce, Sviatky narodenia Pána celého kresťanského sveta. Za nimi zákonite, lebo kalendár v žiadnom prípade meniť nemienime, nasleduje koniec roka. Sil-

vester! Privítame Nový rok 2016! Ale len tak - tradične? - šampanským? Bolo by to veľmi skromne! Opäť by sme sa uchýlili k tej jednotvárnosti, ktorá nám už tradične nepasuje - nie je nám vlastná! Bude prínosom každého z nás, keď pri tom prípitku so šampanským pridáme aj nezverejnené osobné záväzky a predsavzatia, teda zmeny v našom živote, ktoré by bez „pitvania“, bez skúmania, čo to mne prinesie, takáto zmena, zmena v pracovných vzťahoch, boli len správnym rozhodnutím! Pokúsme sa! Veď aj literát Mihail Sadoveanu bol kedysi vo svojom diele vyslovil tú nezabudnuteľnú myšlienku, že kto sa nepokúsil, v živote nič nedokázal! To bude prospešná zmena pre nás všetkých a ja Vám prajem jej úspešnú realizáciu v každodennom živote!

Keď sú Vianoce predo dvermi...

Edita Haluzová

Dnes je Mikuláša. Keďže je nedeľa, deti sa už od rána tešia zo sladkých balíčkov, ktoré si našli za oknom, alebo vo vyleštených čižmičkách. Blížia sa Vianoce aj koniec roka 2015. Dni sú čoraz kratšie, slniečko sa schováva za šedé mraky a na človeka začína doliehať depresívna nálada. Mnohí z nás začali bojovať s chrípkou a prechladnutím, bežným sprievodcom daždivých a sychravých dní. A aj keď na cestách nevládne poľadovica, veľa ľudí sedí najradšej doma v teple pri televíznej obrazovke, alebo pri čítaní dobrej knihy s pohárom horúceho čaju, osladeného medikom. Ísť von, medzi ľudí a ešte sa aj usmievať?

Že to nie je zlý nápad si hovoria mnohí naši členovia tak zo SZŤP ako aj Jednoty dôchodcov. Veď práve koniec roka využívajú na rôzne stretnutia a posedenia. Už vlani som spomínala, že my Slováci sme národ kapustnicový. Či starí, alebo mladí si jej užijú koncom roka dosť.

MO SZŤP v Ružomberku začalo posedenia stretnutím s jubilantmi dňa: 21.11. v Klube dôchodcov na Majeroch. Kapustnica sa síce nevarila, ale nálada bola dobrá, hostia zjedli všetko, čo pre nich členovia výboru pripravili. Jubilanti si domov odniesli aj drobné darčeky. Kapustnicové posedenie bude až po uzávierke tohto čísla časopisu

a preto vám ešte neviem povedať ako dopadlo. Viem však, že ho členovia výboru pripravujú s láskou a mnohí členovia sa na posedenie tešia.

Ani Jednota dôchodcov nezaostáva so svojimi podujatiami. V Lipt. Štiavnicu zorganizovali dôchodcovia tradičnú Katarínsku zábavu o ktorej vás isto poinformuje predsedníčka ZO p. Anka Klimčíková. Ja vás chcem oboznámiť s vydarenými akciami ZO JDS v Ružomberku. Je to veľká organizácia, má asi 260 členov, preto vyjsť všetkým členom v ústrety a zorganizovať podujatie s dostatočným priestorom je niekedy veľmi ťažké. Aj oni začínali s posedením s jubilantmi a priestor pre takúto akciu našli v jedálni Mako na Rovni.

5.12. 2015 sa 50 členov zúčastnilo na VII. Ročníku festivalu nadregionálnych zabíjačkových špecialít na Zbojníckom dvore salaši Zbojská. Tu sa každý rok schádzajú výrobcovia zabíjačkových špecialít z Horehronia a Gemeru. Priamo na mieste pripravujú zabíjačkové delikatesy a ponúkajú ich hosťom. Za 10 eur vstupného mohli návštevníci ochutnávať vyrobené špeciality a zapíjať ich destilátmi, či vareným vínom, alebo pivom. Toho roku sa o alkoholickú delikatesu-52% Repovicu, postaral líder strany Sieť p.

Prochádzka, no čo už, zvoliebnieva sa nám. Po ochutnávkach si hostia mohli hotové výrobky ako klobásky, jaterničky, slaninku, či údenú šunku kúpiť aj domov. O dobrú náladu sa postarali miestne folklórne skupiny a hlavným zabávačom VII. ročníka sa stali hostia a zabávači z východu skupina Ščamba. Na Zbojských som bola ja osobne prvýkrát a dúfam, ak sa dožijem, nie posledný. Chutné špeciality, výborná zábava a milí hostitelia sa podpísali aj na našom veselom odchode domov. A čo na záver? Chcela som vám len ukázať, že predvianočný čas sa nemusí prežívať v len v zhone a strese. Prežiť tento adventný čas sa dá aj príjemne, v kruhu známych a priateľov.

Všetko dobré, rodinnú aj osobnú pohodu počas celých vianočných sviatkov a aj správne vykročenie do Nového roka 2016 vám prajem z celého srdca.

Členovia Jednoty dôchodcov sa radi stretávajú

Mária Hrabušová

Pokiaľ nám zdravie a nohy slúžia, radi sa stretávame na tradičnom posedení pri dobrom guláši, ktorý sme v tomto roku pripravili pre našich členov 15. augusta v altánku Zemianskej doliny. Pripravili nám ho osvedčení gulášnici – Irenka Obertová a Janko Hrabuša.

Môžeme s potešením konštatovať, že ako po minulé roky aj v tomto roku sa táto akcia vydarila a všetci zúčastnení si pochvalovali kvalitu gulášu a príjemné posedenie pri ňom so spevom a doprovodom harmoniky.

O týždeň neskôr – 22. augusta 2015 sa uskutočnilo priateľské stretnutie seniorov Slovenska, Čiech a Poľska v amfiteátri v Turzovke, na ktorom účinkovali spevácke i tanečné súbory z týchto krajín so svojimi krásnymi vystúpeniami, ktorými vyburcovali výbornú náladu u divákov v zaplnenom amfiteátri. Náš okres reprezentoval súbor Salatín z Liptovských Sliachov, ktorý svojou umeleckou hodnotou patril medzi najlepšie.

Cestou domov sme sa zastavili v Starej Bystrici pri známom Slovenskom orloji a odtiaľ sme už pokračovali smerom na Terchovú, obdivujúc krásy tohto kraja – okolia Terchovej a Malej Fatry.

Okresná organizácia Jednoty dôchodcov Slovenska (JDS) Ružomberok usporiadáva každoročne Ružomberskú lýru, na ktorej

z archívu JDS

vystupujú spevácke súbory z Liptova, ale aj z ďalších okresov Žilinského kraja. Súťaž sa konala v Kúpeloch Lúčky 10. septembra 2015. Členovia našej ZO JDS svojou účasťou podporili spevákov i tanečníkov, ktorí svojimi peknými i zábavnými vystúpeniami vytvorili príjemnú atmosféru podujatia, ako aj dobrú náladu všetkým prítomným v zaplnenej sále. V mesiaci októbri usporiadala naša ZO zájazd pre členov, ale aj ostatných občanov obce do Poľska, spojený s nákupmi na známych trhoch v Jablonke.

Činnosť organizácie pokračovala aj novembri usporiadaním tradičnej Katarínskej zábavy v spolupráci s našim Obecným úradom. Organizátori zábavy vynaložili veľké úsilie, aby toto podujatie malo patričnú slušnú úroveň. Pripravili bohatú tombolu, dobrú kapustnicu. Dobre bol zásobený aj bufet s kvalitnou obsluhou. Do tanca hral M. Marcin, ktorý sa nám dobre osvedčil na Fašiangových posedeniach, usporiadaných Okresnou organizáciou JDS.

Hoci snaha našich členov bola pripraviť zábavu čo najlepšie, boli sme sklamaní slabou účasťou našich občanov.

Začiatkom decembra sme sa zúčastnili zájazdu do Budapešti na Vianočné trhy, ktorého sa

zúčastnili členovia okresnej organizácie JDS, ako aj mladší občania z okresu. Cestovná kancelária EKO-Travel Žilina nám pridela sprievodkyňu. Po príchode do Budapešti časť účastníkov navštívila Tropikárium a ostatní nakupovali v obchodnom centre Campona. Historickú časť mesta sme sčasti prešli autobusom s podrobným výkladom sprievodkyne a ďalšie časti sme už prešli pešo. Počasie nám prišlo, výhľady na celé mesto boli krásne.

Podvečer sme ukončili návštevu Vianočných trhov, nádherná vianočná výzdoba tu, ako aj celého mesta, všetkých budov - historických, hotelov, ulíc nás očarila a krásnymi výhľadmi z autobusu na vysvietené mesto sme sa s Budapešťou lúčili.

Všetky naše akcie, ktoré sme pripravili v tomto roku pre našich členov boli príjemné a zaujímavé. Svoju činnosť orientujeme na tie oblasti, ktoré naši členovia majú radi.

Privítali by sme, keby v budúcom roku členovia prejavili väčší záujem a zúčastňovali sa usporiadaných akcií vo väčšom počte. Vedenie obce podporuje našu organizáciu, za čo jej patrí poďakovanie a v budúcnosti chceme aj my pomôcť obci tam, kde bude pomoc potrebovať.

Blížia sa Vianočné sviatky. Výbor ZO JDS praje svojim členom, ako aj ostatným občanom obce ich príjemné a spokojné prežitie v kruhu svojich najbližších.

V Novom roku 2016 prajeme dobré zdravie, šťastie, spokojnosť v rodinách a veľa úspešných dní.

z archívu JDS

Kresba: Oľga Prekopová

Každý deň budú vraj Vianoce (Katarína Kačalková)

Každý deň budú vraj Vianoce, ticho šepkajú ľudia po vonku...

no vnímajúc svet navôkol, mne nezdá sa akosi,
že takáto túžba by dnes ešte nadchla kohosi.
A tak v snahe takýchto ľudí nájsť,
rozhodla som sa do sveta zájsť
a vypátrať, či človek sveta, žijúci preň,
naozaj rád by mal Vianoce každý deň.
Pýtam sa mamičky, čo ruky má nákupom obťažané,
či chcela by Vianoce každodenné.
V nijakom prípade! – odpovie mamička,
to by každý deň musela byť preplnená chladnička!
Pýtam sa tatka, čo s nevrlym výrazom deti
na prechádzku vzal,
či rád by Vianoce každý deň mal.
To by mi chýbalo! – povie a ledva sa vlečie –
veď deti mám na krku, kým žena napečie!
Pýtam sa mládenca, čo vkuse je na nete:
Vianoce každý deň – čo na to poviete?
Mlčko sa poďíva a iba sa čuduje,
čo za blbosť sa ho to ktosi sputuje.
Pýtam sa dievčiny, čo bez mobilu nevie žiť,
že či by Vianoce každý deň mohli byť.
Odpoveď žiadna, len plecami mykne,

veď je to jedno, s kamoškou aj tak kecať zvykne.
Skúšam to u detí, čo na dvore sa hrali,
či by Vianoce každý deň radi mali.
Jasnačka! – vykríknu všetci
a hneď menujú najrôznejšie veci:
lego, auto, bábiku, či sane
a ďalšie veci nevidané –
to nechodili by sme do školy, iba na prechádzku!
Ach! Ja nepýtala som sa na školskú dochádzku...
Tak poradte, ľudia dnešnej doby,
kde hľadať niekoho, čo by
pochopil položené otázky
a rozhodol sa odpovedať bez nadsázky:
áno, ja túžim mať každý deň Vianoce,
nech sa môj dom pokojom a radosťou ligoce,
nech láskou a štedrosťou sa vyzdobím
a raz navždy dokonale pochopím,
že je to iba v mojej moci
prežiarit svetlom temno temnej noci
a vo svojom srdci neukrývať kamienok,
lež sladkú salónku...
...toto šepkajte ľudia po vonku...

ŠTIAVNICKÉ TO I TO

Evidované na MK SR pod ev. č. EV 3111/09 (ISSN 1338-9343)
Vydáva obec Liptovská Štiavnica jedenkrát štvrťročne.

Šéfredaktor a DTP: RNDr. Dušan Dírer. Redakčná rada: Mgr. Katarína Kačalková, Dušan Lauko.

Adresa: Obecný úrad Liptovská Štiavnica, Hlavná 39/53, IČO 00 315 427, e-mail: toito@liptovskastiavnica.sk

Akékoľvek rozmnožovanie textu, fotografií, grafiky vrátane údajov v elektronickej podobe len s predchádzajúcim písomným súhlasom vydavateľa. Redakcia si vyhradzuje právo na úpravu a uverejnenie článkov.

Uzávierka príspevkov nasledujúceho čísla: 11. 3. 2016.

<http://toito.liptovskastiavnica.sk>